

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จาก แหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง

- **การอ่าน** การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับ ใช้ในชีวิตประจำวัน
- **การเขียน** การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์
- **การฟัง การดู และการพูด** การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ
- **หลักการใช้ภาษาไทย** ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย
- **วรรณคดีและวรรณกรรม** วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความ ชาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1	การอ่าน
มาตรฐาน	ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน
สาระที่ 2	การเขียน
มาตรฐาน	ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ
สาระที่ 3	การฟัง การดู และการพูด
มาตรฐาน	ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์
สาระที่ 4	หลักการใช้ภาษาไทย
มาตรฐาน	ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ พลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
สาระที่ 5	วรรณคดีและวรรณกรรม
มาตรฐาน	ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็น คคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

- อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจ ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดง ความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอน และ ความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
- เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวิตประวัติ อัตชีวประวัติ และประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และ เขียนโครงการงาน
- พูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟัง และดู นำข้อคิด ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

- เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ
- สรุปรื้อนอาหารวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยาย - บทร้อยกรอง เช่น กลอนสุภาพ กลอนสี่กัวา - กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 กาพย์สุรางคนางค์ 28 และโคลงสี่สุภาพ
	2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน 3. ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - เรื่องสั้น
	4. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบ และคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน 5. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท 6. ระบุข้อสังเกต และความสมเหตุสมผล ของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ	<ul style="list-style-type: none"> - บทสนทนา - นิทานชาดก - วรรณคดีในบทเรียน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ - บทความ - สารคดี - บันเทิงคดี - เอกสารทางวิชาการที่มีคำ ประโยค และข้อความที่ต้องใช้บริบทช่วยพิจารณาความหมาย - งานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจเชิงสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	7. ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของ เครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ
	8. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น
	งานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	9. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน
ม.2	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยายและบทพรรณนา - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนนิทาน กลอนเพลงยาว และกาพย์ห่อโคลง
	2. จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน
	3. เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - บทความ - บันทึกเหตุการณ์
	4. อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - บทสนทนา - บทโฆษณา
	5. วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - งานเขียนหรือบทความแสดงข้อเท็จจริง
	6. ระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อการโน้มน้าวหรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน	<ul style="list-style-type: none"> - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	7. อ่านหนังสือ บทความ หรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านนอกเวลา - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
	8. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน
ม.3	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และ	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	บทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องี่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทความทั่วไปและบทความปกิณกะ - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และโคลงสี่สุภาพ
	2. ระบุความแตกต่างของคำที่มี ความหมายโดยตรงและความหมาย โดยนัย 3. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียด ของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน ของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน 4. อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบ แนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน 5. วิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินเรื่อง ที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น 6. ประเมินความถูกต้องของข้อมูล ที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน 7. วิจาร์ณความสมเหตุสมผล การลำดับ ความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง 8. วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน - ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ - บทความ - บทเชิงคดี - สารคดี - สารคดีเชิงประวัติ - ตำนาน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการ เรียนรู้อื่น
	9. ตีความและประเมินคุณค่าและ แนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่าง หลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านนอกเวลา - หนังสืออ่านตามความสนใจ และ ตามวัยของนักเรียน - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนร่วมกัน กำหนด
	10. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • มารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	<ul style="list-style-type: none"> การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย	<ul style="list-style-type: none"> การเขียนสื่อสาร เช่น <ul style="list-style-type: none"> การเขียนแนะนำตนเอง การเขียนแนะนำสถานที่สำคัญๆ การเขียนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์
	3. เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญและรายละเอียดสนับสนุน	<ul style="list-style-type: none"> การบรรยายประสบการณ์
	4. เขียนเรียงความ	<ul style="list-style-type: none"> การเขียนเรียงความเชิงพรรณนา
	5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น คำสอน โอวาท คำปราศรัยสุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง บทสนทนาเรื่องเล่าประสบการณ์
	6. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ	<ul style="list-style-type: none"> การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> บทความ หนังสืออ่านนอกเวลา ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ
	7. เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกิจธุระ	<ul style="list-style-type: none"> การเขียนจดหมายส่วนตัว <ul style="list-style-type: none"> จดหมายขอความช่วยเหลือ จดหมายแนะนำ การเขียนจดหมายกิจธุระ <ul style="list-style-type: none"> จดหมายสอบถามข้อมูล
	8. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> การเขียนรายงาน ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า การเขียนรายงานโครงการ
	9. มีมารยาทในการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> มารยาทในการเขียน
ม.2	1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	<ul style="list-style-type: none"> การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียน ตัวอักษรไทย
	2. เขียนบรรยายและพรรณนา	<ul style="list-style-type: none"> การเขียนบรรยายและพรรณนา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. เขียนเรียงความ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนเรียงความเกี่ยวกับประสบการณ์
	4. เขียนย่อความ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน คำสอน บทความทางวิชาการ บันทึก เหตุการณ์ เรื่องราวในบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น นิทานชาดก
	5. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนรายงาน <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า - การเขียนรายงานโครงงาน
	6. เขียนจดหมายกิจธุระ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนจดหมายกิจธุระ <ul style="list-style-type: none"> - จดหมายเชิญวิทยากร - จดหมายขอความอนุเคราะห์
	7. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - บทความ - บทเพลง - หนังสืออ่านนอกเวลา - สารคดี - บันทึกคดี
	8. มีมารยาทในการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> • มารยาทในการเขียน
ม.3	1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	<ul style="list-style-type: none"> • การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ - คำขวัญ - คำคม - โฆษณา - คติพจน์ - สุนทรพจน์
	3. เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ
	4. เขียนย่อความ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ประวัตี ตำนาน สารคดีทางวิชาการ พระราช

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		คำรัส พระบรมราโชวาท จดหมายราชการ
	5. เขียนจดหมายกิจธุระ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนจดหมายกิจธุระ <ul style="list-style-type: none"> - จดหมายเชิญวิทยากร - จดหมายขอความอนุเคราะห์ - จดหมายแสดงความขอบคุณ
	6. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ
	7. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งจากสื่อต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - บทโฆษณา - บทความทางวิชาการ
	8. กรอกแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงาน	<ul style="list-style-type: none"> • การกรอกแบบสมัครงาน
	9. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และโครงการ	<ul style="list-style-type: none"> • การเขียนรายงาน ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า - การเขียนรายงานโครงการ
	10. มีมารยาทในการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> • มารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู 2. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู 3. พุดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู	<ul style="list-style-type: none"> • การพุดสรุปความ พุดแสดงความรู้ ความคิดอย่างสร้างสรรค์จากเรื่องที่ฟังและดู • การพุดประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าว
	4. ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ	
	5. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการ	<ul style="list-style-type: none"> • การพุดรายงานการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน และท้องถิ่นของตน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	สนทนา	
	6. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด	• มารยาทในการฟัง การดู และการพูด
ม.2	1. พุทธสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู	• การพุทธสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู
	2. วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่างๆ	• การพุทธวิเคราะห์และวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู
	3. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผลเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	
	4. พุฒในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์	• การพุทธในโอกาสต่างๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การพุทธอวยพร - การพุทธโน้มน้าว - การพุทธโฆษณา
	5. พุฒรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า	• การพุทธรายงานการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
	6. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด	• มารยาทในการฟัง การดู และการพูด
ม.3	1. แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู	• การพุทธแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู
	2. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้2.ในการดำเนินชีวิต	• การพุทธวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู
	3. พุฒรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	• การพุทธรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
	4. พุฒในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์	• การพุทธในโอกาสต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - การพุทธไต่สวน - การอภิปราย - การพุทธยอวาที
	5. พุฒโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ	• การพุทธโน้มน้าว
	6. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด	• มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย	• เสียงในภาษาไทย
	2. สร้างคำในภาษาไทย	• การสร้างคำ - คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน - คำพ้อง
	3. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค	• ชนิดและหน้าที่ของคำ
	4. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน	• ภาษาพูด • ภาษาเขียน
	5. แต่งบทร้อยกรอง	• กาพย์ยานี ๑๑
	6. จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต	• สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต
ม.2	1. สร้างคำในภาษาไทย	• การสร้างคำสมาส
	2. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญประโยครวม และประโยคซ้อน	• ลักษณะของประโยคในภาษาไทย - ประโยคสามัญ - ประโยครวม - ประโยคซ้อน
	3. แต่งบทร้อยกรอง	• กลอนสุภาพ
	4. ใช้คำราชาศัพท์	• คำราชาศัพท์
	5. รวบรวมและอธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	• คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
	1. จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	• คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
ม.3	2. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน	• ประโยคซับซ้อน
	3. วิเคราะห์ระดับภาษา	• ระดับภาษา
	4. ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ	• คำทับศัพท์ • คำศัพท์บัญญัติ
	5. อธิบายความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ	• คำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ
	6. แต่งบทร้อยกรอง	• โคลงสี่สุภาพ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	1. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิตคำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บ้านเทิงคดี - บ้านที่การเดินทาง - วรรณกรรมท้องถิ่น
	2. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม	<ul style="list-style-type: none"> ● การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดี
	ที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> ● และวรรณกรรม
	3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	
	4. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
	5. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> ● บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า <ul style="list-style-type: none"> - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ
ม.2	1. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ● วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิตคำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บ้านเทิงคดี - บ้านที่การเดินทาง
	2. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> ● การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	
	4. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
	5. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	<ul style="list-style-type: none"> • บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า <ul style="list-style-type: none"> - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ
ม.3	1. สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> • วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนา - ประเพณี
		<ul style="list-style-type: none"> - พิธีกรรม - สุภาษิตคำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี
	2. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม
	3. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
	4. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	<ul style="list-style-type: none"> • บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า <ul style="list-style-type: none"> - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

อภิธานศัพท์

กระบวนการเขียน

กระบวนการเขียนเป็นการคิดเรื่องที่จะเขียนและรวบรวมความรู้ในการเขียน กระบวนการเขียนมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการเขียน เป็นขั้นเตรียมพร้อมที่จะเขียนโดยเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเขียนบนพื้นฐานของประสบการณ์ กำหนดรูปแบบการเขียน รวบรวมความคิดในการเขียน อาจใช้วิธีการอ่านหนังสือ สนทนา จัดหมวดหมู่ความคิด โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด จดบันทึกความคิดที่จะเขียนเป็นรูปหัวข้อเรื่องใหญ่ หัวข้อย่อย และรายละเอียดคร่าว ๆ

2. การยกร่างข้อเขียน เมื่อเตรียมหัวข้อเรื่องและความคิดรูปแบบการเขียนแล้ว ให้นำความคิดมาเขียนตามรูปแบบที่กำหนดเป็นการยกร่างข้อเขียน โดยคำนึงถึงว่าจะเขียนให้ใครอ่าน จะใช้ภาษาอย่างไรให้เหมาะสมกับเรื่องและเหมาะสมกับผู้อื่น จะเริ่มต้นเขียนอย่างไร มีหัวข้อเรื่องอย่างไร ลำดับความคิดอย่างไร เชื่อมโยงความคิดอย่างไร

3. การปรับปรุงข้อเขียน เมื่อเขียนยกร่างแล้วอ่านทบทวนเรื่องที่เขียน ปรับปรุงเรื่อง ที่เขียนเพิ่มเติมความคิดให้สมบูรณ์ แก้ไขภาษา สำนวนโวหาร นำไปให้เพื่อนหรือผู้อื่นอ่านนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงอีกครั้ง

4. การบรรณาธิการกิจ นำข้อเขียนที่ปรับปรุงแล้วมาตรวจทานคำผิด แก้ไขให้ถูกต้อง แล้วอ่านตรวจทานแก้ไขข้อเขียนอีกครั้ง แก้ไขข้อผิดพลาดทั้งภาษา ความคิด และการเว้นวรรคตอน

5. การเขียนให้สมบูรณ์ นำเรื่องที่แก้ไขปรับปรุงแล้วมาเขียนเรื่องให้สมบูรณ์ จัดพิมพ์ วาดรูปประกอบ เขียนให้สมบูรณ์ด้วยลายมือที่สวยงามเป็นระเบียบ เมื่อพิมพ์หรือเขียนแล้วตรวจทานอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนจัดทำรูปเล่ม

กระบวนการคิด

การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นกระบวนการคิด คนที่จะคิดได้ดีต้องเป็นผู้ฟัง ผู้พูด ผู้อ่าน และผู้เขียนที่ดี บุคคลที่จะคิดได้ดีจะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานในการคิด บุคคลจะมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า จะต้องมีความรู้และประสบการณ์พื้นฐานที่นำมาช่วยในการคิดทั้งสิ้น การสอนให้คิดควรให้ผู้เรียนรู้จัก คัดเลือกข้อมูล ถ่ายทอด รวบรวม และจำข้อมูลต่าง ๆ สมองของมนุษย์จะเป็นผู้บริโภคข้อมูลข่าวสาร และสามารถแปลความข้อมูลข่าวสาร และสามารถนำมาใช้อ้างอิง การเป็นผู้ฟัง ผู้พูด ผู้อ่าน และผู้เขียนที่ดี จะต้องสอนให้เป็นผู้บริโภคข้อมูลข่าวสารที่ดีและเป็นนักคิดที่ดีด้วย กระบวนการสอนภาษา จึงต้องสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีทักษะการคิด นำข้อมูลข่าวสารที่ได้จากการฟังและการอ่านนำมาสู่การฝึกทักษะการคิด นำการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มาสอนในรูปแบบ บูรณาการทักษะ ตัวอย่าง เช่น การเขียนเป็นกระบวนการคิดในการวิเคราะห์ การแยกแยะ การสังเคราะห์ การประเมินค่า การสร้างสรรค์ ผู้เขียนจะนำความรู้และประสบการณ์สู่การคิด และแสดงออกตามความคิดของตนเสมอ ต้องเป็นผู้อ่านและผู้ฟังเพื่อรับรู้ข่าวสารที่จะนำมาวิเคราะห์ และสามารถแสดงทรรศนะได้

กระบวนการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการซึ่งผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนา การตีความระหว่างการอ่าน ผู้อ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์ของการอ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นประสบการณ์ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่านมีดังนี้

1. การเตรียมการอ่าน ผู้อ่านจะต้องอ่านชื่อเรื่อง หัวข้อย่อยจากสารบัญเรื่อง อ่านคำนำ ให้ทราบจุดมุ่งหมายของหนังสือ ตั้งจุดประสงค์ของการอ่านจะอ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรืออ่านเพื่อหาความรู้ วางแผนการอ่านโดยอ่านหนังสือตอนใดตอนหนึ่งว่าความยากง่ายอย่างไร หนังสือมี

ความยากมากน้อยเพียงใด รูปแบบของหนังสือเป็นอย่างไร เหมาะกับผู้อ่านประเภทใด เดา ความว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เตรียมสมุด ดินสอ สำหรับจดบันทึกข้อความหรือเนื้อเรื่องที่สำคัญขณะอ่าน

2. การอ่าน ผู้อ่านจะอ่านหนังสือให้ตลอดเล่มหรือเฉพาะตอนที่ต้องการอ่าน ขณะอ่าน ผู้อ่านจะใช้ความรู้จากการอ่านคำ ความหมายของคำมาใช้ในการอ่าน รวมทั้งการรู้จักแบ่งวรรคตอน ด้วย การอ่านเร็วจะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ดีกว่าผู้อ่านช้า ซึ่งจะสะกดคำอ่านหรืออ่านย้อนไป ย้อนมา ผู้อ่านจะใช้บริบทหรือคำแวดล้อมช่วยในการตีความหมายของคำเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

3. การแสดงความคิดเห็น ผู้อ่านจะจดบันทึกข้อความที่มีความสำคัญ หรือเขียนแสดงความคิดเห็น ตีความข้อความที่อ่าน อ่านซ้ำในตอนที่ไม่เข้าใจเพื่อทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ขยายความคิดจากการอ่าน จับคู่กับเพื่อนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตจากเรื่องที่อ่าน ถ้าเป็นการอ่านบทกลอนจะต้องอ่านทำนองเสนาะดัง ๆ เพื่อฟังเสียงการอ่านและเกิดจินตนาการ

4. การอ่านสำรวจ ผู้อ่านจะอ่านซ้ำโดยเลือกอ่านตอนใดตอนหนึ่ง ตรวจสอบคำและภาษาที่ใช้ สำรวจโครงเรื่องของหนังสือเปรียบเทียบหนังสือที่อ่านกับหนังสือที่เคยอ่าน สำรวจและเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่องและการลำดับเรื่อง และสำรวจคำสำคัญที่ใช้ในหนังสือ

5. การขยายความคิด ผู้อ่านจะสะท้อนความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็น คุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวในเรื่องกับชีวิตจริง ความรู้สึกจากการอ่าน จัดทำโครงการหลักการอ่าน เช่น วาดภาพ เขียนบทละคร เขียนบันทึกรายงานการอ่าน อ่านเรื่องอื่น ๆ ที่ผู้เขียนคนเดียวกันแต่ต่างอ่านเรื่องเพิ่มเติม เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ได้ความรู้ที่ชัดเจนและกว้างขวางขึ้น

การเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และจินตนาการในการเขียน เช่น การเขียนเรียงความ นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย และบทร้อยกรอง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการดี มีคลังคำอย่างหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ ในการเขียนต้องใช้เทคนิคการเขียน และใช้ถ้อยคำอย่างสละสลวย

การดู

การดูเป็นการรับสารจากสื่อภาพและเสียง และแสดงทรรศนะได้จากการรับรู้สาร ตีความ แปลความ วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าสารจากสื่อ เช่น การดูโทรทัศน์ การดูคอมพิวเตอร์ การดูละคร การดูภาพยนตร์ การดูหนังสือการ์ตูน (แม้ไม่มีเสียงแต่มีถ้อยคำอ่านแทนเสียงพูด) ผู้ดูจะต้องรับรู้สาร จากการดูและนำมาวิเคราะห์ ตีความ และประเมินคุณค่าของสารที่เป็นเนื้อเรื่องโดยใช้หลักการพิจารณาพรรณคดีหรือการวิเคราะห์วรรณคดีเบื้องต้น เช่น แนวคิดของเรื่อง ฉากที่ประกอบเรื่องสมเหตุสมผล กิริยาท่าทาง และการแสดงออกของตัวละครมีความสมจริงกับบทบาท โครงเรื่อง เพลง แสง สี เสียง ที่ใช้ประกอบการแสดงให้อารมณ์แก่ผู้ดูสมจริงและสอดคล้องกับยุคสมัยของเหตุการณ์ที่จำลองสู่บทละคร คุณค่าทางจริยธรรม คุณธรรม และคุณค่าทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อผู้ดูหรือผู้ชม ถ้าเป็นการดูข่าวและเหตุการณ์ หรือการอภิปราย การใช้ความรู้หรือเรื่องที่เป็นสารคดี การโฆษณาทางสื่อจะต้องพิจารณาเนื้อหาสาระว่าสมควรเชื่อถือได้หรือไม่ เป็นการโฆษณาชวนเชื่อ

หรือไม่ ความคิดสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก และการดูละครเวที ละครโทรทัศน์ ดูข่าวทางโทรทัศน์จะเป็นประโยชน์ได้รับความสนุกสนาน ต้องดูและวิเคราะห์ ประเมินค่า สามารถแสดงทรรศนะของตนได้อย่างมีเหตุผล

การตีความ

การตีความเป็นการใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านและการใช้บริบท ได้แก่ คำที่แวดล้อมข้อความ ทำความเข้าใจข้อความหรือกำหนดความหมายของคำให้ถูกต้อง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายว่า การตีความหมาย ชี้หรือกำหนดความหมาย ให้ความหมายหรืออธิบาย ใช้หรือปรับให้เข้าใจเจตนา และความมุ่งหมายเพื่อความถูกต้อง

การเปลี่ยนแปลงของภาษา

ภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา คำคำหนึ่งในสมัยหนึ่งเขียนอย่างหนึ่ง อีกสมัยหนึ่งเขียนอีกอย่างหนึ่ง คำว่า ประเทศ แต่เดิมเขียน ประเทศ คำว่า ปักข์ได้ แต่เดิมเขียน ปักได้ ในปัจจุบันเขียน ปักข์ได้ คำว่า ลุ่มลึก แต่ก่อนเขียน ลุ่มลก ภาษาจึงมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งความหมายและการเขียน บางครั้งคำบางคำ เช่น คำว่า หล่อน เป็นคำสรรพนามแสดงถึงคำพูด สรรพนามบุรุษที่ 3 ที่เป็นคำสุภาพ แต่เดิมนี้นี้คำว่า หล่อน มีความหมายในเชิงดูแคลน เป็นต้น

การสร้างสรรค

การสร้างสรรค คือ การรู้จักเลือกความรู้ ประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมมาเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ ความคิดใหม่ หรือสิ่งแปลกใหม่ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม บุคคลที่จะมีความสามารถในการสร้างสรรคจะต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดอิสระอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี คิดไตร่ตรอง ไม่ตัดสินใจสิ่งใดง่าย ๆ การสร้างสรรคของมนุษย์จะเกี่ยวเนื่องกันกับความคิด การพูด การเขียน และการกระทำเชิงสร้างสรรค ซึ่งจะต้องมีการคิดเชิงสร้างสรรคเป็นพื้นฐาน

ความคิดเชิงสร้างสรรคเป็นความคิดที่พัฒนามาจากความรู้และประสบการณ์เดิม ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพูด การเขียน และการกระทำเชิงสร้างสรรค

การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรคเป็นการแสดงออกทางภาษาที่ใช้ภาษาขัดเกลาให้ไพเราะ งดงาม เหมาะสม ถูกต้องตามเนื้อหาที่พูดและเขียน

การกระทำเชิงสร้างสรรคเป็นการกระทำที่ไม่ซ้ำแบบเดิมและคิดค้นใหม่แปลกไปจากเดิม และเป็นประโยชน์ที่สูงขึ้น

ข้อมูลสารสนเทศ

ข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สามารถสื่อความหมายด้วยการพูดบอกเล่า บันทึกเป็นเอกสาร รายงาน หนังสือ แผนที่ แผนภาพ ภาพถ่าย

บันทึกด้วยเสียงและภาพ บันทึกด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นการเก็บเรื่องราวต่าง ๆ บันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วยวิธีต่าง ๆ

ความหมายของคำ

คำที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารมีความหมายแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1. ความหมายโดยตรง เป็นความหมายที่ใช้พูดจากันตรงตามความหมาย คำหนึ่ง ๆ นั้น อาจมีความหมายได้หลายความหมาย เช่น คำว่า กา อาจมีความหมายถึง ภาชนะใส่น้ำ หรืออาจหมายถึง นกชนิดหนึ่ง ตัวสีดำ ร้อง กา กา เป็นความหมายโดยตรง

2. ความหมายแฝง คำอาจมีความหมายแฝงเพิ่มจากความหมายโดยตรง มักเป็นความหมายเกี่ยวกับความรู้สึก เช่น คำว่า ชื่นเหี่ยว กับ ประหยัด หมายถึง ไม่ใช่จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย เป็นความหมายตรง แต่ความรู้สึกต่างกัน ประหยัดเป็นสิ่งดี แต่ชื่นเหี่ยวเป็นสิ่งไม่ดี

3. ความหมายในบริบท คำบางคำมีความหมายตรง เมื่อร่วมกับคำอื่นจะมีความหมายเพิ่มเติมกว้างขึ้น หรือแคบลงได้ เช่น คำว่า ดี เด็กดี หมายถึง วานอนนอนง่าย เสียงดี หมายถึง ไพเราะ ดินสอดี หมายถึง เขียนได้ดี สุขภาพดี หมายถึง ไม่มีโรค ความหมายบริบทเป็นความหมาย เช่นเดียวกับความหมายแฝง

คุณค่าของงานประพันธ์

เมื่อผู้อ่านอ่านวรรณคดีหรือวรรณกรรมแล้วจะต้องประเมินงานประพันธ์ ให้เห็นคุณค่าของงานประพันธ์ ทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างสนุก และได้รับประโยชน์จากการอ่านงานประพันธ์ คุณค่าของงานประพันธ์แบ่งได้เป็น 2 ประการ คือ

1. **คุณค่าด้านวรรณศิลป์** ถ้าอ่านบทหรือยกรองก็จะพิจารณากลวิธีการแต่ง การเลือกเฟ้นถ้อยคำมาใช้ได้ไพเราะ มีความคิดสร้างสรรค์ และให้ความสะท้อนอารมณ์ ถ้าเป็นบทหรือแก้วประเภทสารคดี รูปแบบการเขียนจะเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง วิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ เนื้อหามีความถูกต้อง ใช้ภาษาสละสลวยชัดเจน การนำเสนอมีความคิดสร้างสรรค์ ถ้าเป็นร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดีองค์ประกอบของเรื่องไม่ว่าเรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน จะมีแก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละครมีความสัมพันธ์กัน กลวิธีการแต่งแปลกใหม่ น่าสนใจ ปมขัดแย้งในการแต่งสร้างความ สะท้อนอารมณ์ การใช้ถ้อยคำสร้างภาพได้ชัดเจน คำพูดในเรื่องเหมาะสมกับบุคลิกของ ตัวละครมีความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับชีวิตและสังคม

2. **คุณค่าด้านสังคม** เป็นคุณค่าทางด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ และคุณค่าทางจริยธรรม คุณค่าด้านสังคม เป็นคุณค่าที่ผู้อ่านจะเข้าใจชีวิตทั้งในโลกทัศน์และชีวิตทัศน์ เข้าใจการดำเนินชีวิตและเข้าใจเพื่อนมนุษย์ดีขึ้น เนื้อหาย่อมเกี่ยวข้องกับการช่วยจรรโลงใจแก่ผู้อ่าน ช่วยพัฒนาสังคม ช่วยอนุรักษ์สิ่งมีคุณค่าของชาติบ้านเมือง และสนับสนุนค่านิยมอันดีงาม

โครงการ

โครงการเป็นการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนด้วยการค้นคว้า ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการสำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น ผู้เรียนจะรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ ทดสอบเพื่อแก้ปัญหาข้อใจ ผู้เรียนจะนำความรู้จากชั้นเรียนมาบูรณาการในการแก้ปัญหา ค้นหา คำตอบ เป็นกระบวนการค้นพบนำไปสู่การเรียนรู้ ผู้เรียนจะเกิดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะ การจัดการ ผู้สอนจะเข้าใจผู้เรียน เห็นรูปแบบการเรียนรู้ การคิด วิธีการทำงานของผู้เรียน จาก การสังเกตการทำงานของผู้เรียน

การเรียนแบบโครงการเป็นการเรียนแบบศึกษาค้นคว้าวิธีการหนึ่ง แต่เป็นการศึกษาค้นคว้า ที่ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนมีเหตุผล สรุปรื่องราวอย่างมีกฎเกณฑ์ ทำงานอย่างมีระบบ การเรียนแบบโครงการไม่ใช่การศึกษาค้นคว้าจัดทำ รายงานเพียงอย่างเดียว ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลและมีการสรุปผล

ทักษะการสื่อสาร

ทักษะการสื่อสาร ได้แก่ ทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ซึ่งเป็นเครื่องมือของ การส่งสารและการรับสาร การส่งสาร ได้แก่ การส่งความรู้ ความเชื่อ ความคิด ความรู้สึกด้วยการพูด และการเขียน ส่วนการรับสาร ได้แก่ การรับความรู้ ความเชื่อ ความคิด ด้วยการอ่านและการฟัง การฝึกทักษะการสื่อสารจึงเป็นการฝึกทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ให้สามารถ รับสารและส่งสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ธรรมชาติของภาษา

ธรรมชาติของภาษาเป็นคุณสมบัติของภาษาที่สำคัญ มีคุณสมบัติพอสรุปได้ คือ **ประการที่ หนึ่ง** ทุกภาษาจะประกอบด้วยเสียงและความหมาย โดยมีระเบียบแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ในการใช้ อย่าง เป็นระบบ **ประการที่สอง** ภาษามีพลังในการรองงามมีรู้อื่นสุด หมายถึง มนุษย์สามารถใช้ภาษา สื่อ ความหมายได้โดยไม่สิ้นสุด **ประการที่สาม** ภาษาเป็นเรื่องของการใช้สัญลักษณ์ร่วมกันหรือสมมติ ร่วมกัน และมีการรับรู้สัญลักษณ์หรือสมมติร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกัน **ประการที่สี่** ภาษาสามารถใช้ภาษาพูดในการติดต่อสื่อสาร ไม่จำกัดเพศของผู้ส่งสาร ไม่ว่าหญิง ชาย เด็ก ผู้ใหญ่ สามารถผลิตกันในการส่งสารและรับสารได้ **ประการที่ห้า** ภาษาพูดยอมใช้ได้ทั้งในปัจจุบัน อดีต และอนาคต ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ **ประการที่หก** ภาษาเป็นเครื่องมือการถ่ายทอดวัฒนธรรม และวิชาความรู้นานาประการ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการสร้างสรรค์สิ่งใหม่

แนวคิดในวรรณกรรม

แนวคิดในวรรณกรรมหรือแนวเรื่องในวรรณกรรมเป็นความคิดสำคัญในการผูกเรื่องให้ ดำเนินเรื่องไปตามแนวคิด หรือเป็นความคิดที่สอดแทรกในเรื่องใหญ่ แนวคิดย่อมเกี่ยวข้องกับมนุษย์

และสังคม เป็นสารที่ผู้เขียนส่งให้ผู้อ่าน เช่น ความดีเยี่ยมขณะความชั่ว ทำได้ดีทำชั่วได้ชั่ว ความยุติธรรมทำให้โลกสันติสุข คนเราพ้นความตายไปไม่ได้ เป็นต้น ฉะนั้นแนวคิดเป็นสารที่ผู้เขียนต้องการส่งให้ผู้อ่านทราบ เช่น ความดี ความยุติธรรม ความรัก เป็นต้น

บริบท

บริบทเป็นคำที่แวดล้อมข้อความที่อ่าน ผู้อ่านจะใช้ความรู้สึกและประสบการณ์มากำหนดความหมายหรือความเข้าใจ โดยนำคำแวดล้อมมาช่วยประกอบความรู้และประสบการณ์ เพื่อทำความเข้าใจหรือความหมายของคำ

พลังของภาษา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์จึงสามารถเรียนรู้ภาษาเพื่อการดำรงชีวิต เป็นเครื่องมือของการสื่อสารและสามารถพัฒนาภาษาของตนได้ ภาษาช่วยให้คนรู้จักคิดและแสดงออกของความคิดด้วยการพูด การเขียน และการกระทำซึ่งเป็นผลจากการคิด ถ้าไม่มีภาษาคอนจะคิดไม่ได้ ถ้าคนมีภาษาน้อย มีคำศัพท์น้อย ความคิดของคนก็จะแคบไม่กว้างไกล คนที่ใช้ภาษาได้ดีจะมีความคิดดีด้วย คนจะใช้ความคิดและแสดงออกทางความคิดเป็นภาษา ซึ่งส่งผลไปสู่การกระทำ ผลของการกระทำส่งผลไปสู่ความคิด ซึ่งเป็นพลังของภาษา ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์ช่วยให้มนุษย์พัฒนาความคิด ช่วยดำรงสังคมให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข มีไมตรีต่อกันช่วยเหลือกันด้วยการใช้ภาษาติดต่อสื่อสารกัน ช่วยให้คนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ภาษาช่วยให้มนุษย์เกิดการพัฒนา ใช้ภาษาในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอภิปรายโต้แย้ง เพื่อนำไปสู่ผลสรุป มนุษย์ใช้ภาษาในการเรียนรู้ จดบันทึกความรู้ แสวงหาความรู้ และช่วยจรรโลงใจ ด้วยการอ่าน บทกลอน ร้องเพลง ภาษายังมีพลังในตัวของมันเอง เพราะภาพย้อมประกอบด้วยเสียงและความหมาย การใช้ภาษาใช้ถ้อยคำทำให้เกิดความรู้สึกต่อผู้รับสาร ให้เกิดความจงเกลียดจงชังหรือเกิด ความชื่นชอบ ความรักย้อมเกิดจากภาษาทั้งสิ้น ที่นำไปสู่ผลสรุปที่มีประสิทธิภาพ

ภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นเป็นภาษาพื้นเมืองหรือภาษาที่ใช้ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นภาษาดั้งเดิมของชาวพื้นบ้านที่ใช้พูดจากันในหมู่เหล่าของตน บางครั้งจะใช้คำที่มีความหมายต่างกันไปเฉพาะถิ่น บางครั้งคำที่ใช้พูดจากันเป็นคำเดียว ความหมายต่างกันแล้วยังใช้สำเนียงที่ต่างกัน จึงมีคำกล่าวที่ว่า “สำเนียงบอกภาษา” สำเนียงจะบอกว่าเป็นภาษาอะไร และผู้พูดเป็นคนถิ่นใด อย่างไรก็ตามภาษาถิ่นในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นภาษาถิ่นเหนือ ถิ่นอีสาน ถิ่นใต้ สามารถสื่อสารเข้าใจกันได้ เพียงแต่สำเนียงแตกต่างกันไปเท่านั้น

ภาษาไทยมาตรฐาน

ภาษาไทยมาตรฐานหรือบางที่เรียกว่า ภาษาไทยกลางหรือภาษาราชการ เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกันทั่วประเทศและเป็นภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้คนไทยสามารถใช้ภาษาราชการ

ในการติดต่อสื่อสารสร้างความเป็นชาติไทย ภาษาไทยมาตรฐานก็คือภาษาที่ใช้กันในเมืองหลวง ที่ใช้ติดต่อกันทั้งประเทศ มีคำและสำเนียงภาษาที่เป็นมาตรฐาน ต้องพูดให้ชัดถ้อยชัดคำได้ตามมาตรฐานของภาษาไทย ภาษากลางหรือภาษาไทยมาตรฐานมีความสำคัญในการสร้างความเป็นปึกแผ่นวรรณคดีมีการถ่ายทอดกันมาเป็นวรรณคดีประจำชาติจะใช้ภาษาที่เป็นภาษาไทยมาตรฐานในการสร้างสรรค์งานประพันธ์ ทำให้วรรณคดีเป็นเครื่องมือในการศึกษาภาษาไทยมาตรฐานได้

ภาษาพูดกับภาษาเขียน

ภาษาพูดเป็นภาษาที่ใช้พูดจากัน ไม่เป็นแบบแผนภาษา ไม่พิถีพิถันในการใช้แต่ใช้สื่อสารกันได้ดี สร้างความรู้สึกที่เป็นกันเอง ใช้ในหมู่เพื่อนฝูง ในครอบครัว และติดต่อสื่อสารกันอย่างไม่เป็นทางการ การใช้ภาษาพูดจะใช้ภาษาที่เป็นกันเองและสุภาพ ขณะเดียวกันก็คำนึงว่าพูดกับบุคคลที่มีฐานะต่างกัน การใช้ถ้อยคำก็ต่างกันไปด้วย ไม่คำนึงถึงหลักภาษาหรือระเบียบแบบแผนการใช้ภาษามากนัก

ส่วนภาษาเขียนเป็นภาษาที่ใช้เคร่งครัดต่อการใช้ถ้อยคำ และคำนึงถึงหลักภาษา เพื่อใช้ในการสื่อสารให้ถูกต้องและใช้ในการเขียนมากกว่าพูด ต้องใช้ถ้อยคำที่สุภาพ เขียนให้เป็นประโยคเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในการสื่อสาร เป็นภาษาที่ใช้ในพิธีการต่าง ๆ เช่น การกล่าวรายงาน กล่าวปราศรัย กล่าวสดุดี การประชุมอภิปราย การปาฐกถา จะระมัดระวังการใช้คำที่ไม่จำเป็นหรือ คำฟุ่มเฟือย หรือการเล่นคำจนกลายเป็นการพูดหรือเขียนเล่น ๆ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) บางครั้งเรียกว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นกระบวนทัศน์ (Paradigm) ของคนในท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ เพื่อความอยู่รอด แต่คนในท้องถิ่นจะสร้างความรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติ เป็นความรู้ ความคิดที่นำมาใช้ในท้องถิ่นของตนเพื่อการดำรงชีวิตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติ ผู้รู้จึงกลายเป็นปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้เกี่ยวกับภาษา ยารักษาโรคและการดำเนินชีวิตในหมู่บ้านอย่างสงบสุข

ภูมิปัญญาทางภาษา

ภูมิปัญญาทางภาษาเป็นความรู้ทางภาษา วรรณกรรมท้องถิ่น บทเพลง สุภาษิต คำพังเพย ในแต่ละท้องถิ่น ที่ได้ใช้ภาษาในการสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจกรรมทางสังคมที่ต่างกัน โดยนำภูมิปัญญาทางภาษาในการสั่งสอนอบรมพิธีการต่าง ๆ การบันเทิงหรือการละเล่น มีการแต่งเป็นคำประพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนิทาน นิทานปรัมปรา ตำนาน บทเพลง บทร้องเล่น บทเห่กล่อม บทสวดต่าง ๆ บททำขวัญ เพื่อประโยชน์ทางสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมประจำถิ่น

ระดับภาษา

ภาษาเป็นวัฒนธรรมที่คนในสังคมจะต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องกับสถานการณ์ และโอกาสที่ใช้ภาษา บุคคลและประชุมชน การใช้ภาษาจึงแบ่งออกเป็นระดับของการใช้ภาษาได้หลายรูปแบบ ตำราแต่ละเล่มจะแบ่งระดับภาษาแตกต่างกันตามลักษณะของสัมพันธภาพของบุคคลและสถานการณ์

การแบ่งระดับภาษาประมวลได้ดังนี้

1. การแบ่งระดับภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

1.1 ภาษาที่ไม่เป็นทางการหรือภาษาที่เป็นแบบแผน เช่น การใช้ภาษาในการประชุม ในการกล่าวสุนทรพจน์ เป็นต้น

1.2 ภาษาที่ไม่เป็นทางการหรือภาษาที่ไม่เป็นแบบแผน เช่น การใช้ภาษาในการสนทนา การใช้ภาษาในการเขียนจดหมายถึงผู้คุ้นเคย การใช้ภาษาในการเล่าเรื่องหรือประสบการณ์ เป็นต้น

2. การแบ่งระดับภาษาที่เป็นพิธีการกับระดับภาษาที่ไม่เป็นพิธีการ การแบ่งภาษาแบบนี้เป็นการแบ่งภาษาตามความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นระดับ ดังนี้

2.1 ภาษาระดับพิธีการ เป็นภาษาแบบแผน

2.2 ภาษาระดับกึ่งพิธีการ เป็นภาษากึ่งแบบแผน

2.3 ภาษาระดับที่ไม่เป็นพิธีการ เป็นภาษาไม่เป็นแบบแผน

3. การแบ่งระดับภาษาตามสภาพแวดล้อม โดยแบ่งระดับภาษาในระดับย่อยเป็น 5 ระดับ

คือ

3.1 ภาษาระดับพิธีการ เช่น การกล่าวปราศรัย การกล่าวเปิดงาน

3.2 ภาษาระดับทางการ เช่น การรายงาน การอภิปราย

3.3 ภาษาระดับกึ่งทางการ เช่น การประชุมอภิปราย การปาฐกถา

3.4 ภาษาระดับการสนทนา เช่น การสนทนากับบุคคลอย่างเป็นทางการ

3.5 ภาษาระดับกันเอง เช่น การสนทนาพูดคุยในหมู่เพื่อนฝูงในครอบครัว

วิจารณ์ญาณ

วิจารณ์ญาณ หมายถึง การใช้ความรู้ ความคิด ทำความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีเหตุผล การมีวิจารณ์ญาณต้องอาศัยประสบการณ์ในการพิจารณาตัดสินสารด้วยความรอบคอบ และอย่างชาญฉลาดเป็นเหตุเป็นผล

โครงสร้างอัตราเวลาเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สาระการเรียนรู้พื้นฐาน

ลำดับที่	ระดับชั้น	เวลาเรียน / ปี (ชั่วโมง)
1	มัธยมศึกษาปีที่ 1	120
2	มัธยมศึกษาปีที่ 2	120
3	มัธยมศึกษาปีที่ 3	120

จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สาระการเรียนรู้พื้นฐาน

ลำดับที่	ระดับชั้น	เวลาเรียน / สัปดาห์ (ชั่วโมง)
1	มัธยมศึกษาปีที่ 1	3
2	มัธยมศึกษาปีที่ 2	3
3	มัธยมศึกษาปีที่ 3	3

โครงสร้างรหัสวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สาระการเรียนรู้พื้นฐาน

ลำดับที่	รายวิชา	รหัสวิชา
1	ภาษาไทย พื้นฐาน ม. 1 ภาคเรียนที่ 1	ท 21101
2	ภาษาไทย พื้นฐาน ม. 1 ภาคเรียนที่ 2	ท 21102
3	ภาษาไทย พื้นฐาน ม. 2 ภาคเรียนที่ 1	ท 22101
4	ภาษาไทย พื้นฐาน ม. 2 ภาคเรียนที่ 2	ท 22102
5	ภาษาไทย พื้นฐาน ม. 3 ภาคเรียนที่ 1	ท 23101
6	ภาษาไทย พื้นฐาน ม. 3 ภาคเรียนที่ 2	ท 23102

คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา มัธยมศึกษาปีที่ 1

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท 21101 ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วเรื่อง พญาาง พญาพาน และบทร้อยกรองเรื่อง ย่าเหล
อ่านจับใจความสำคัญจากเรื่อง พญาาง พญาพาน ระบุเหตุผลและข้อเท็จจริงจากเรื่อง พญาาง
พญาพาน วิเคราะห์คุณค่าจากการอ่าน คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนเรียงความเชิงพรรณนา
เขียนย่อความ เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าว และเหตุการณ์ประจำวัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ
มีมารยาทในการเขียน ย่อเรื่องที่ฟังและดู พุดสรุปความรู้ ความคิดอย่างสร้างสรรค์ เล่าเรื่องย่อ

พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ อธิบายเรื่องเสียงในภาษาไทย การสร้างคำในภาษาไทย คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำพ้อง วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำ สรุปเนื้อหาวรรณคดีเกี่ยวกับ พิธีกรรมเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ สรุปความรู้และข้อคิดจากวรรณคดีที่อ่าน

โดยใช้ทักษะกระบวนการภาษาไทย การอ่านออกเสียง จับใจความสำคัญ ระบุเหตุผล วิเคราะห์ คัดลายมือ เขียนและพูด เพื่อแสดงถึงการใช้ภาษาไทย

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักความเป็นไทย มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต รักชาติ ศาสน์กษัตริย์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ โดยนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาจัดการเรียนการสอน

รหัสตัวชี้วัด

ท1.1 ม.1/1, ม.1/2,ม.1/3, ม.1/8

ท2.1 ม.1/1, ม.1/4,ม.1/5,ม.1/6,ม.1/9

ท3.1 ม.1/1,ม.1/2,ม.1/3

ท4.1 ม.1/1,ม.1/2,ม.1/3

ท5.1 ม.1/1,ม.1/4

รวมทั้งหมด 17 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

ท 21101 ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 60 ชั่วโมง (จำนวน 1.5 หน่วยกิต)

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หน้า หน้า หน้า (คะแนน)
1.	กู๋ร้องก้องโลก	ท 1.1 ม.1/2 จับใจความจากเรื่องที่ อ่าน ท 3.1 ม.1/1 พูดสรุปใจความสำคัญ เรื่องที่ฟังและดู ท 3.1 ม.1/6 มีมารยาทในการฟังดูพูด ท 4.1ม.1/1อธิบายลักษณะเสียงใน ภาษาไทย	พูดสรุปความสำคัญลักษณะ ของเสียงในภาษาไทยได้ และจับ ใจความจากเรื่องที่อ่านได้มี มารยาทในการฟังดูพูด	9	11
2.	นิราศภูเขาทอง	ท1.1ม.1/1อ่านออกเสียงร้อยแก้วและ	สรุปวิเคราะห์จากเรื่องนิราศ		

รวม	58	70
สอบกลางภาคเรียน	1	15
สอบปลายภาคเรียน	1	15
รวมตลอดภาคเรียน	60	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท 21102 ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2

เวลา 60 ชั่วโมง

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

อธิบาย เปรียบเทียบ ตีความ คำที่มีหลายความหมายของบริบทต่าง ๆ จากการอ่านโดยระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคู่มือการใช้งานของเครื่องมือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้นและมีมารยาทในการอ่านเขียนสื่อสารแนะนำองค์พระปฐมเจดีย์ และพระราชวังสนามจันทร์ เขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ เขียนรายงานการค้นคว้า มีมารยาทในการเขียน ประเมินความน่าเชื่อถือแล้วพุดรายงานจากการค้นคว้า มีมารยาทในการฟังและการดู วิเคราะห์ภาษาพูดและภาษาเขียน แต่งบทร้อยกรอง จำแนกสำนวน คำพังเพย สรุปความรู้และข้อคิด จากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ท่องจำบทอาขยาน

โดยใช้ทักษะกระบวนการภาษาไทย การอธิบาย เปรียบเทียบ ตีความ จำแนก ระบุสังเกต และ ความสมเหตุสมผล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น เขียนสื่อสาร

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียนรักความเป็นไทย มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ โดยนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการเรียนการสอน

รหัสตัวชี้วัด

ท1.1 ม.1/4,ม.1/5,ม.1/6,ม.1/7,ม.1/9

ท2.1 ม.1/2,ม.1/3,ม.1/7,ม.1/9

ท3.1 ม.1/4,ม.1/5,ม.1/6

ท4.1 ม.1/4,ม.1/5,ม.1/6

ท5.1 ม.1/2,ม.1/3,ม.1/5

รวมทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน
ท 21102 ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 60 ชั่วโมง (จำนวน 1.5 หน่วยกิต)

หน่วย ที่	ชื่อ หน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
6.	นิทาน พื้นบ้าน	ท 1.1 ม.1/6 ระบุข้อสังเกตและความ สมเหตุสมผล ท 1.1 ม.1/8 วิเคราะห์ที่ได้รับจากการอ่าน งานเขียน ท 2.1 ม.1/6 เขียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับสาระจากเรื่องที่ได้รับ ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และข้อคิด	การระบุข้อสังเกตและความ สมเหตุสมผลสามารถวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระที่ อ่านจากนิทานพื้นบ้านสรุปความรู้ และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	9	11
7.	พระไชย สุริยา	ท 1.1 ม.1/7ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำ วิธีการใช้งานทางเครื่องมือ ท 3.1 ม.1/5 พุดรายงานเรื่องหรือประเด็น ท 4.1 ม.1/3 วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของ คำ ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรม ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีที่ อ่าน	การปฏิบัติตามคู่มือแนะนำ วิธีการใช้งานของเครื่องมือการ วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำได้ อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทย ตลอดจนพุดรายงานสรุปเรื่อง ภาพย์พระไชยสุริยาตามรูปแบบ พุดรายงานประเด็นที่ศึกษาอย่าง ชัดเจน	14	17
8.	กาพย์เห่ ชมเครื่อง คาว หวาน	ท ท 1.1 ม.1/1 อ่านออกเสียงร้อยแก้วและ ร้อยกรอง ท 4.1 ม.1/5 แต่งบทร้อยกรอง ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีที่ อ่าน	การอ่านร้อยกรองกาพย์เห่ชม เครื่องคาวหวานวิเคราะห์คุณค่า เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตสรุป เนื้อเรื่องข้อคิดเพื่อประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริงพร้อมทั้งแต่งบทร้อย	13	16

	ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และข้อคิด ท 5.1 ม.1/5 ท่องบทอาขยาน	กรองและท่องบทอาขยานได้ถูก ฉันทลักษณ์ไพเราะสละสลวย		
--	--	--	--	--

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
9.	ราชาธิราช	ท 1.1 ม.1/1 อ่านออกเสียงร้อย แก้วและร้อยกรอง ท 2.1 ม.1/8 เขียนรายงานศึกษา ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรม ท5.1ม.1/3 อธิบายคุณค่าวรรณคดี ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และ ข้อคิด	การอ่านบทร้อยกรองเรื่อง ราชาธิราชได้คล่องและถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์การอ่านสามารถ สามารถรายงานการค้นคว้าสรุป เรื่องวิเคราะห์เรื่องที่อ่านอธิบาย คุณค่าสรุปความรู้ข้อคิดพร้อม ยกตัวอย่างเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง	12	14
10.	โคลงโลกนิติ	ท 1.1 ม.1/1 อ่านออกเสียงร้อย แก้วและร้อยกรอง ท1.1ม.1/9 มีมารยาทในการอ่าน ท 3.1 ม.1/3 พุดแสดงความ คิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ ท5.1ม.1/3 อธิบายคุณค่าวรรณคดี ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และ ข้อคิด	การอ่านร้อยแก้วร้อยกรองโคลง โลกนิติพุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์เรื่องที่อ่านบอกคุณค่า และข้อคิดเห็นเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริงและมีมารยาทในการ อ่าน	10	12
รวม				58	70
สอบกลางภาคเรียน				1	15
สอบปลายภาคเรียน				1	15
รวมตลอดภาคเรียน				60	100

คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา มัธยมศึกษาปีที่ 2

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท 22101 ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ฝึกทักษะการอ่าน การฟัง การพูด การดู การเขียน และสรุปเนื้อหาวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน โดยการออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรองจากตำนานพญางง พญานางนินราศพระประธม ประวัติพระราชนิพนธ์ชาดกจันทร์ จับใจความสำคัญ สรุปความ และอธิบายรายละเอียด

จากเรื่องที่อ่าน เขียนแผนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจโดยเขียนเป็นแผนการอนุรักษ์วรรณกรรม
 พื้นบ้าน คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดโดยใช้ บทร้องประกอบการเล่น เขียนบรรยาย และพรรณนา
 เขียนเรียงความ พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง และดูจากเรื่องสถานที่สำคัญภายในจังหวัด พุด
 ในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ สร้างคำในภาษาไทย วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ
 ประโยครวม ประโยคซ้อน ใช้คำราชาศัพท์ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มี
 คุณค่าตามความสนใจ มีมารยาทในการอ่าน การฟัง การดู การพูด และการเขียน

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางภาษาไทย การอ่าน การฟัง การดู การพูด การเขียน
 ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการคิด การวิเคราะห์ และทักษะการประเมินค่า

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย
 และรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีจิตสาธารณะและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ โดยนำ
 หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการเรียนการสอน

รหัสตัวชี้วัด

ท1.1 ม.2/1,ม.2/2,ม.2/3,ม.2/8

ท2.1 ม.2/1,ม.2/2,ม.2/3,ม.2/8

ท3.1 ม.2/1,ม.2/4,ม.2/6

ท4.1 ม.2/1,ม.2/2,ม.2/4

ท5.1 ม.2/1,ม.2/5

รวมทั้งหมด 16 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

ท 22101

ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 จำนวนชั่วโมง 60 ชั่วโมง (จำนวน 1.5 หน่วยกิต)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
1.	พระสุริโยทัย	ท 1.1 ม.2/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรองได้ถูกต้อง ท 1.1 ม.2/2 จับใจความสำคัญ สรุปความ และ อธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ม.2/8 มีมารยาทในการอ่าน ท 4.1 ม.2/2 วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยคความรวม และประโยคซ้อน ท 5.1 ม.2/1สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ	อ่านออกเสียงร้อยแก้ว ร้อยกรองโดยคำนึงถึง มารยาทในการอ่าน เพื่อ จับใจความสำคัญ สรุป เนื้อหาวรรณคดี สรุป ความรู้ข้อคิดนำไปใช้ใน ชีวิตจริง คุณค่า วรรณกรรมเป็นแผนผัง	11	13

		วรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ท 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผล ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และ วรรณกรรมที่อ่าน	ความคิดได้ถูกต้อง เหมาะสม วิเคราะห์โครงสร้าง ประโยชน์อย่างถูกต้อง		
2.	บทละคร เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ ปราบนทก	ท 1.1 ม.2/4อภิปรายแสดงความคิดเห็น และข้อ โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท 2.1 ม.2/7 เขียนวิเคราะห์ วิจัยและแสดง ความรู้ความ คิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่าน ท 3.1 ม.2/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและ ดู อย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ใน การดำเนินชีวิต ท 4.1 ม.2/4 ใช้คำราชาศัพท์ ท 5.1ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และ วรรณกรรมที่อ่าน	แสดงความคิดเห็นและ วิเคราะห์วิจารณ์ วรรณกรรมที่เกิดจาก การอ่าน การฟัง การดู เพื่อเขียนแสดงความ คิดเห็น และ ศึกษา การ ใช้คำราชาศัพท์ คุณค่าที่ปรากฏในเนื้อหา วรรณคดีวรรณกรรมเพื่อ สามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตได้อย่างถูกต้อง	10	12
หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
3.	ศิลาจารึก หลักที่1	ท 1.1 ม.2/7 อ่านหนังสือ บทความหรือคำ ประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่า หรือแนวคิดที่ได้จากการอ่านเพื่อนำไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต ท 2.1 ม.2/1 คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ท 2.1 ม.2/6เขียนจดหมายกิจธุระ ท 3.1 ม.2/1 พุดสรุปใจความสำคัญ ท 3.1 ม.2/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและ ดูอย่างมีเหตุผลเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ใน การดำเนินชีวิต ท 5.1 ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับ ที่ยากขึ้น ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และ วรรณกรรมที่อ่าน	คัดลายมือตัวบรรจงครึ่ง บรรทัดจากเนื้อหา วรรณคดีวรรณกรรมที่ ศึกษา เพื่อพุดวิเคราะห์ ข้อคิด คุณค่า ลักษณะ การเขียนจดหมายกิจ ธุระตามรูปแบบในการ ดำเนินชีวิตประจำวันได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม	8	10
4.	โคลงสุภาพิต	ท 1.1 ม.2/7 อ่านหนังสือ บทความหรือคำ ประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่า	โคลงสุภาพิต พระบาทสมเด็จพระ	11	13

		หรือแนวคิดที่ได้จากการอ่านเพื่อนำไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิต ท 4.1 ม.2/1 สร้างคำในภาษาไทย ท 5.1 ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ท 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผล ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และ วรรณกรรมที่อ่าน ท 5.1 ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน ไปใช้ในชีวิตจริง	จุดจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นวรรณคดีที่มีลักษณะ เป็นโคลงแทรกคติ สอนใจ ผู้เรียนควรศึกษา เนื้อหาวรรณคดีเพื่อ วิเคราะห์คุณค่า คำสอน และการสร้างคำสมาส ที่ ปรากฏในวรรณกรรมได้ อย่างถูกต้องและสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้		
หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
5.	กลอน ดอกสร้อย รำพึงใน ป่าช้า	ท 1.1 ม.2/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรองได้ถูกต้อง ท 2.1 ม.2/2 เขียนบรรยายและเขียนพรรณนา ท 2.1 ม.2/8 มีมารยาทในการเขียน ท 4.1 ม.2/3 แต่งบทร้อยกรอง ท 5.1 ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และ วรรณกรรมที่อ่าน	ศึกษาวิเคราะห์วรรณคดี และลักษณะคำประพันธ์ ประเภทกลอนดอกสร้อย เพื่อพัฒนาทักษะด้าน การเขียนพรรณนา เขียน บรรยาย แต่งคำประพันธ์ ประเภทกลอนดอกสร้อย มีมารยาทในการเขียน และนำข้อคิด คุณค่าจาก เนื้อหาวรรณคดีมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนิน ชีวิตได้	9	11
6.	พุดที่มีเสน่ห์	ท 1.1 ม.2/6 ระบุข้อสังเกต การชวนเชื่อ การ โน้มน้าว หรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน ท 2.1 ม.2/4 เขียนย่อความ ท 3.1 ม.2/4 พุดในโอกาสต่างๆได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ ท 3.1 ม.2/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และ การพุด ท 4.1 ม.2/5 รวบรวมและอธิบายความหมาย	ศึกษาและพิจารณาสาร โน้มน้าวใจจากการฟัง สรุปเป็นความรู้ข้อคิด เพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง หรือพุดในโอกาสต่างๆ อย่างมี มารยาท สรุปย่อ ความได้จากการอ่าน อย่างสมเหตุสมผล	9	11

	ของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ท 5.1 ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน ไปใช้ในชีวิตจริง	แยกแยะคำต่างประเทศ ในภาษาไทยอย่างถูกต้อง		
รวม			58	70
สอบกลางภาคเรียน			1	15
สอบปลายภาคเรียน			1	15
รวมตลอดภาคเรียน			60	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท 22102 ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 2

เวลา 60 ชั่วโมง

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ฝึกทักษะการอ่าน การฟัง การพูด การดู การเขียน อภิปรายแสดงความคิดเห็น และ ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยเน้นประวัติพระราชวังสนามจันทร์ ประวัติองค์พระปฐมเจดีย์ วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน ระบุข้อสังเกต การชวนเชื่อ การโน้มน้าวหรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน อ่านหนังสือ บทความหรือคำประพันธ์อย่างหลากหลายและประเมินคุณค่า หรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต เขียนย่อความ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า เขียนจดหมายกิจธุระ เขียนวิเคราะห์ วิจัย และแสดงความรู้ ความเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ วิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผลเพื่อนำข้อคิด มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา แต่งบทร้อยกรอง รวบรวม และอธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย วิเคราะห์ วิจัยวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางภาษาไทยการอ่าน การฟัง การดู การพูด การเขียนทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการคิด การวิเคราะห์ การอธิบาย และทักษะการประเมินค่า

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ซื่อสัตย์ สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ โดยนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการเรียนการสอน

รหัสตัวชี้วัด

ท1.1 ม.2/4,ม.2/5,ม.2/6,ม.2/7

ท2.1 ม.2/4,ม.2/5,ม.2/6,ม.2/7

ท3.1 ม.2/2,ม.2/3,ม.2/5

ท4.1 ม.2/3,ม.2/5

ท5.1 ม.2/2,ม.2/3,ม.2/4
รวมทั้งหมด 16 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน

ท 22102 ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 จำนวนชั่วโมง 60 ชั่วโมง (จำนวน 1.5 หน่วยกิต)

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
1.	บทเสภา สามัคคี เสวก	ท 1.1 ม.2/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ท 1.1 ม.2/8 มีมารยาทในการอ่าน ท 2.1 ม.2/3 เขียนเรียงความ ท 2.1 ม.2/8มีมารยาทในการเขียน ท 5.1 ม.2/5 ท่องจำบทอาขยานตามที่ กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตาม ความสนใจ ท 5.1 ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้หลากหลาย ถูกต้อง และมีมารยาทในการ อ่าน เพื่อท่องจำบทอาขยาน และนำมาวิเคราะห์ ประเมิน คุณค่า แนวคิดที่ได้เพื่อ นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และ เขียนเรียงความได้ถูกต้องตาม รูปแบบและน่าสนใจ	10	12
2.	พอใจ ให้สุข	ท 1.1 ม.2/7 อ่านหนังสือ บทความ หรือ คำประพันธ์อย่างหลากหลาย และ ประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการ อ่านเพื่อนำไปแก้ปัญหาในชีวิต ท 2.1 ม.2/5 เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า ท 3.1 ม.2/5 พุดรายงานเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังการดู และการสนทนา ท 4.1ม.2/3 แต่งบทร้อยกรอง ท5.1 ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจาก การอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	ศึกษาวรรณกรรมโดยการอ่าน การฟัง การดู เพื่อศึกษา ลักษณะคำประพันธ์ แนวคิด คุณค่าของวรรณกรรมที่อ่าน เพื่อนำมาเขียนรายงาน และ รวบรวมสรุปองค์ความรู้จาก เนื้อหาวรรณกรรมที่ศึกษาเพื่อ นำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง	10	12
หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)

3.	กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง	ท 1.1 ม.2/3 เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ที่อ่าน ท 3.1 ม.2/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ท 5.1 ม.2/1สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ท 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผล ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม เพื่ออธิบายคุณค่าที่ปรากฏในวรรณกรรม นำมาเขียนแผนผังความคิด วิเคราะห์และวิจารณ์ วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม พร้อมยกเหตุผล และนำมาปรับประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง	10	12
4.	ถกประเด็นทำเป็นรายงาน	ท 1.1 ม.2/5 วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุนและข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน ท 2.1 ม.2/5 เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้า ท 4.1 ม.2/1 สร้างคำในภาษาไทย ท 5.1 ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น	ศึกษาวิเคราะห์ วรรณคดี วรรณกรรม จากการอ่าน แสดงความรู้ความคิดเห็น ในลักษณะการเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า เพื่อนำข้อคิด และความรู้มาปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ได้อย่างมีประโยชน์และถูกต้อง	8	10
5.	พรที่สัมฤทธิ์	ท 3.1 ม.2/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ท 3.1 ม.2/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท 3.1 ม.2/4 พูดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ท 5.1 ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	ศึกษาวิเคราะห์ และสรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมที่ศึกษาในระดับที่ยากขึ้น ศึกษาหลักการพูดในโอกาสต่างๆ เพื่อพูดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง	10	12
หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หน้านัก (คะแนน)
6.	เด็กชายเจ้าปัญญา	ท 1.1 ม.2/7 อ่านหนังสือ บทความหรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่านเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	ศึกษาวิเคราะห์ อธิบายคุณค่าเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรม และคำประพันธ์ ที่ได้จากการอ่าน การฟัง การดู เพื่อนำมา	10	12

	<p>ท 2.1 ม.2/2 เขียนบรรยายและพรรณนา</p> <p>ท 3.1 ม.2/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต</p> <p>ท 5.1 ม.2/2 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผล</p> <p>ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน</p> <p>ท 5.1 ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง</p>	<p>สร้างสรรค์ผลงานด้านการเขียน โดยใช้หลักการเขียนบรรยายและพรรณนา และสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงอย่างถูกต้องเหมาะสม</p>		
รวม			58	70
สอบกลางภาคเรียน			1	15
สอบปลายภาคเรียน			1	15
รวมตลอดภาคเรียน			60	100

คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา มัธยมศึกษาปีที่ 3

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท 23101 ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 60 ชั่วโมง

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย ใจความสำคัญรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบความคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่าน โดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนข้อความชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติของรัชกาลที่ 6 ย่อความ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ พุดรายงานจากเรื่องที่ฟัง และดู แนะนำองค์ประปฐมเจดีย์ จำแนก และใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน ระดับภาษา สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม วิเคราะห์คุณค่า เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและ บทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ

โดยใช้ทักษะกระบวนการภาษาไทยด้านการอ่านออกเสียง จับใจความสำคัญ ระบุเหตุผล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น อธิบาย การตีความ วิเคราะห์ จำแนกและใช้ สรุปความรู้และข้อคิด ประเมิน

สร้างคำ เขียนคำอวยพร คำขวัญ คำคม โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ เขียนจดหมายกิจธุระ พุดแสดงความคิดเห็น พุดวิเคราะห์และ พุดรายงาน

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มีจิตสาธารณะและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการเรียนการสอน

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.3/1,ม.3/2,ม.3/3,ม.3/4,ม.3/5,ม.3/10

ท 2.1 ม.3/1,ม.3/2,ม.3/3,ม.3/4,ม.3/5,ม.3/10

ท 3.1 ม.3/1,ม.3/2,ม.3/3,ม.3/6

ท 4.1 ม.3/1,ม.3/2,ม.3/3

ท 5.1 ม.3/1,ม.3/2,ม.3/4

รวมทั้งหมด 22 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท 23101

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

จำนวนชั่วโมง 60 ชั่วโมง

สัดส่วนคะแนนระหว่างภาค/ปี : คะแนนสอบ 70:30

หน่วย ที่	ชื่อ หน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก (คะแนน)
1.	พระอภัย มณี	ท 1.1 ม.3/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ม.3/10 มีมารยาทในการอ่าน ท 5.1 ม.3/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น ท 5.1 ม.3/2 วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจาก วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ท 5.1 ม.3/3 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	การอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อย กรองที่มีคุณภาพ ผู้เรียนจะต้อง มีทักษะในการอ่านออกเสียง รู้จักจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ อ่าน สามารถวิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินเรื่องที่อ่าน นำมา สรุปเป็นข้อคิดและประยุกต์ ใช้ในการแก้ปัญหาของการ ดำเนินชีวิต	11	13
2.	เรียนรู้ งานเขียน	ท 1.1 ม.3/4 อ่านเรื่องต่างๆแล้วเขียนกรอบ แนวคิด ท 2.1 ม.3/2 เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้อง ตามระดับภาษา ท 3.1 ม.3/3 พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษา	อ่านเรื่องต่างๆเขียนข้อความ โดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้อง จ า แ น ก แ ล ะ ไ ช้ ค ำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภา ไทย และพุดรายงานหรือ	8	10

		ท 4.1 ม.3/1 จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	ประเด็นที่ศึกษาได้		
3	เรียงเรียน ชีวประวัติ	ท 2.1 ม.3/3 เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็นและทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ ท 2.1 ม.3/4 เขียนย่อความ ท 3.1 ม.3/1 แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู ท 5.1 ม.3/4 ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	เขียนชีวประวัติแลอัตชีวประวัติโดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิด ทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ โดยแสดงออกมาในรูปแบบงานเขียน ประทับย่อความ พร้อมทั้งบอกคุณค่าของบทอาขยานวรรณคดีที่อ่านอย่างถูกต้อง แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องได้	10	12
หน่วย ที่	ชื่อ หน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)	น้ำหนัก (คะแนน)
4.	เห็นแก่ ลูก	ท 1.1 ม.3/3 ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน ท 1.1 ม.3/2 ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ท 5.1 ม.3/1 อ่านร้อยกรอง ท 5.1 ม.3/3 อ่านสรุปความรู้และข้อคิด	ระบุ ความสำคัญและความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยจากการอ่าน การฟังและดู แล้วนำมาวิเคราะห์ วิจารณ์ เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	9	11
5.	วิเคราะห์ ไวยา กรณ์	ท 1.1 ม.3/5 วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น ท 2.1 ม.3/1 คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ท 2.1 ม.3/6 เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และได้แย้งอย่างมีเหตุผล ท 3.1 ม.3/2 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ท 4.1 ม.3/4 ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ	วิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่านอย่างมีมารยาท พร้อมทั้งเขียนตัวบรรจง แสดงความคิดเห็นโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ เพื่อนำข้อคิดเห็นมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	9	11
6.	อิศร ญาณ ภาษิต	ท 1.1 ม.3/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ท 3.1 ม. 3/4 พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ท 4.1 ม.3/2 วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน ท 4.1 ม.3/3 วิเคราะห์ระดับภาษา ท 5.1 ม.3/5 ท่องบทอาขยาน	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่านสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคและระดับของภาษา นำมาพุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์	11	13

รวม	58	70
สอบกลางภาคเรียน	1	15
สอบปลายภาคเรียน	1	15
รวมตลอดภาคเรียน	60	100

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท 23102 ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 เวลา 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้เหมาะสม สามารถประเมินความถูกต้องของข้อมูลเพื่อนำมาใช้สนับสนุนเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่องแล้วนำมาวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน นำไปสู่การตีความหรือประเมินคุณค่าแนวคิดที่ได้ จากงานเขียนได้อย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิต สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านงานเขียน อธิบาย เขียนชี้แจง แสดงความคิดเห็น โต้แย้งอย่างมีเหตุผล ด้วยการวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความรู้ในเรื่องต่างๆ กรอกแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงาน รวมทั้งเขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้าและโครงการ สามารถพูดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และสามารถพูดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผล ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ พร้อมทั้งอธิบายความหมายคำศัพท์ทางวิชาการ วิชาชีวะ และแต่งบทร้อยกรอง สรุปร้อยแก้ว วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น แล้วสรุปความรู้ ข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง ท่องจำและบอกคุณค่า บทอาขยานตามที่กำหนด มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

โดยใช้ทักษะกระบวนการภาษาไทยด้าน การประเมิน วิเคราะห์ วิเคราะห์ ตีความ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น โต้แย้ง บรรยาย เขียนรายงาน กรอกแบบสมัครงานพูดโน้มน้าว แต่งบทร้อยกรอง สรุปร้อยแก้ว ความรู้ ความคิดและท่องจำ

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มีจิตสาธารณะและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการเรียนการสอน

รหัสตัวชี้วัด

ท1.1 ม.3/1,ม.3/6,ม.3/7,ม.3/8,ม.3/9,ม.3/10

ท2.1 ม.3/6,ม.3/7,ม.3/8,ม.3/9,ม.3/10

ท3.1 ม.3/4,ม.3/5,ม.3/6

ท4.1 ม.3/4,ม.3/5,ม.3/6

ท5.1 ม.3/1,ม.3/3,ม.3/4

รวมทั้งหมด 20 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท 23102
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 จำนวนชั่วโมง 60 ชั่วโมง
สัดส่วนคะแนนระหว่างภาค/ปี : คะแนนสอบ 70:30

หน่วย ที่	ชื่อ หน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)	น้ำหนัก (คะแนน)
1.	บทพากย์ เอราวัณ	ท 1.1 ม.3/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับ เรื่องที่อ่าน ท 1.1 ม.3/7 วิเคราะห์ความสมเหตุสมผล การลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่อง ท 2.1 ม.3/7 เขียนวิเคราะห์วิจารณ์และแสดง ความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ ท 4.1 ม.3/6 แต่งบทร้อยกรอง ท 5.1 ม.3/4 ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน ตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตาม ความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง ประเมินความถูกต้องของ ข้อมูล พร้อมทั้งวิจารณ์ ความสมเหตุสมผล การ ลำดับความและความเป็นไป ได้ของเรื่อง เพื่อเขียน วิเคราะห์แสดงความคิดเห็น หรือโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่ อ่าน พร้อมทั้งแต่งบทร้อย กรอง ถูกต้องตามฉันท ลักษณ์อ่านจนสามารถ ท่องจำและบอกคุณค่าของ บทอาขยานตามความสนใจ และนำไปใช้ได้	9	11
2.	ทัศนา ภาษา เขียน	ท 1.1 ม.3/6 ประเมินความถูกต้องของ ข้อมูล ท 2.1 ม.3/8 กรอกแบบสมัครงานพร้อมเขียน บรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่ เหมาะสมกับงาน ท 2.1 ม.3/10 มีมารยาทในการเขียน ท 4.1 ม.3/5 อธิบายความหมายคำศัพท์ทาง วิชาการและวิชาชีพ	ประเมินความถูกต้องของ ข้อมูล ได้ ถูก ต่ อ ง แ ล ซ เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน กรอกแบบสมัครงานมีมารยาทใน การเขียน พุดโน้มน้าว อธิบายความหมายคำศัพท์ ทางวิชาการและวิชาชีพ โดยนำเสนอหลักฐาน ตามลำดับเนื้อหาอย่างมี เหตุผลและน่าเชื่อถือ	9	11

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)	น้ำหนัก (คะแนน)
3.	พระบรม ราชาบาท	ท 2.1 ม.3/9 เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและ โครงการ	รายงาน สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม ตามคุณค่า วิถีไทย	11	13

		ท 5.1 ม.3/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น ท 5.1 ม.3/2 วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่า จากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ท 5.1 ม.3/3 สรุปความรู้และข้อคิดจากการ อ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	พร้อมทั้งวิเคราะห์ ข้อคิดเห็น และนำมาประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต		
4.	คิดเห็น อย่างมี มารยาท	ท 1.1 ม.3/8 วิเคราะห์เพื่อแสดงความ คิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท 2.1 ม.3/2 เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ ถูกต้องตามระดับภาษา ท 3.1 ม. 3/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท 3.1 ม. 3/5 พูดโน้มน้าวโดยนำเสนอ หลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผล และนำเสนอเชื่อถือ	อ่าน เรื่อง จาก วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรม ท้องถิ่น พูดโน้มน้าวอย่าง นำเชื่อถือโดยใช้ถ้อยคำได้ ถูกต้องตามระดับภาษาและมี มารยาทในการฟังดูและพูด	8	10
5.	กลอน กานท์ งาน ประพันธ์	ท 1.1 ม.3/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่ อ่าน ท2.1ม3/5 เขียนจดหมายกิจธุระ ท 3.1 ม.3/1 แสดงความคิดเห็นและประเมิน เรื่องจากการฟังและการดู ท 5.1 ม.3/4 ท่องจำและบอกคุณค่าบท อาชยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มี คุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	อ่านวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นแสดง ความคิดเห็นโดย อ่านจน สามารถท่องจำและบอก คุณค่าบทอาชยานตามที่ กำหนดและสื่อสารข้อความ ด้วยจดหมายได้	10	12
หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้ /ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบ)	น้ำหนัก (คะแนน)
6	แก้ปัญหา จาก แนวคิด	ท 1.1 ม.3/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่ อ่าน ท 1.1 ม.3/9 ตีความและประเมินคุณค่า แนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ท 5.1 ม.3/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากขึ้น	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรองจากวรรณคดีสรุป ตีความประเมินคุณค่าวิถีไทย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	11	13

	ท 5.1 ม.3/2 วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน ท 5.1 ม.3/3 สรุปความรู้และข้อคิดจากการ อ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง			
รวม			58	70
สอบกลางภาคเรียน			1	15
สอบปลายภาคเรียน			1	15
รวมตลอดภาคเรียน			60	100

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๕๑). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.
 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
 _____ . ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ:
 โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

คณะผู้จัดทำ

1. นางนิรมล วิบูลมงคล	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
2. นางพิมพ์ใจ โตหริ่ม	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	รองประธานกรรมการ
3. นางสุภาภรณ์ ศรีวรรณท์	หัวหน้างานการพัฒนาหลักสูตรฯ	กรรมการ
4. นางสุพินยา ใจรีน	ครู	กรรมการ
5. นางสาวอุทัยรัตน์ ทองเนื่อตัน	ครู	กรรมการ
6. นางสาวจิราภรณ์ บุญณรงค์	ครู	กรรมการ
7. นางสาวรวมผล นกคารา	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	กรรมการ/เลขานุการ